

Utrecht, 28 februari 2020

Geachte leden van de vaste kamercommissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Ten behoeve van het Algemeen Overleg op 5 maart a.s. wil Levende Talen graag het volgende onder uw aandacht brengen.

Van de sectie Nederlands heeft u reeds een schrijven ontvangen met hun ideeën over de voortzetting van Curriculum.nu. In dit schrijven richten wij ons met name op de moderne vreemde talen.

We kunnen ons goed vinden in de producten voor Engels/mvt voor de eerste fase en de nadrukkelijke aansluiting daarvan op het Europees Referentiekader (ERK). De voorstellen van het ontwikkelteam Engels/mvt sluiten goed aan bij de huidige samenleving en het huidige onderwijs en komen tegemoet aan problemen die leraren moderne vreemde talen ervaren. Zo ligt het accent niet langer op lezen, maar gaat het nadrukkelijk ook om spreken, luisteren, schrijven en krijgen creativiteit, meertaligheid, taalbewustzijn en interculturele communicatie aandacht.

Wat nog de nodige aandacht behoeft is de uitwerking van deze producten naar de verschillende niveaus en de verschillende talen anders dan Engels.

Daarnaast is van belang dat er een oplossing komt voor de huidige (al lang gesignaleerde) gebrekkige doorloop voor de talen tussen po-vo (met name Engels), vmbo/mbo en vo/ho/wo.

Wij zien geen heil - zoals duidelijk mag zijn - in een nog jarenlang durend proces. Andersom willen we het proces dat nu in gang gezet is niet afbreken; er is veel tijd en energie geïnvesteerd (ook door leden van onze vereniging) in het leveren van een bijdrage aan de huidige producten van het ontwikkelteam Engels/mvt.

Dus wat ons betreft: zo snel mogelijk zo concreet mogelijk stappen zetten! Daarbij herhalen wij onze opvatting:

- Voor de talen allereerst aan de slag met een **herziening van de eindexamens**; hiervoor is het ontwikkelen van bouwstenen voor de bovenbouw geen voorwaarde, maar eerder een vertragende ontwikkeling.
- Het organiseren van een structurele cyclus van curriculumherziening in het primair en voortgezet onderwijs is verstandig. Geen Curriculum.nu maar '**Curriculum.permanent**', te monitoren door o.a. de Onderwijsraad, de vakverenigingen en vakexperts.
- Bij de formulering van de kerndoelen moet het ministerie de regie nemen. Het uitwerken van de kerndoelen en eindtermen kan door SLO in haar reguliere programma worden opgenomen. **Geef de inhoudelijke experts binnen SLO de lead!**

- **Een gedifferentieerde aanpak voor de bovenbouw per leergebied** verdient de voorkeur. Een leergebied als M&M heeft aangegeven nog een tussenfase nodig te hebben en niet toe te zijn aan de bovenbouw. Kortom: niet één programma voor alle leergebieden tegelijk. Dat zou voor ons alleen maar vertraging betekenen. Elk van de vakgebieden neemt in eigen tempo de tweede fase ter hand en komt met voorstellen voor de beoogde herziening van het curriculum.
- **De rol en aanpak van de coördinatiegroep (CG)** moet herzien worden. De CG bestaat vooral uit organisaties met niet-deskundigen op het gebied van curriculumherziening die er tot nu toe niet in geslaagd zijn hun achterban te informeren of te enthousiasmeren voor Curriculum.nu. De CG is er met name ook niet in geslaagd:
  - vanuit een door alle ontwikkelteams gedragen visie het Curriculum.nu-traject in te gaan (SLO heeft voor de negen leergebieden even zovele visiestukken geschreven, evenals de betreffende vakverenigingen. Op basis van deze 18 visies is niet geprobeerd te komen tot één door alle teams gedeelde visie)
  - een helder kader te scheppen (is er sprake van een stelselwijziging of herziening?)
  - een helder begrippenkader mee te geven (het begrip “samenhang” wordt in zeven verschillende betekenissen gehanteerd, hoe wordt “grote opdracht” gedefinieerd, of “bouwsteen”, ...?)

Dit heeft geleid tot producten waarvan we in de FVOv hebben moeten concluderen dat ze niet vergelijkbaar zijn en (dus?) ook niet hebben geleid tot reductie van de overladenheid van programma's of integratie van digitale geletterdheid en burgerschap in de programma's. Twee belangrijke doelstellingen van Curriculum.nu.

Meer samenhang en (dus?) minder overladenheid is wellicht mogelijk in de onderbouw maar speelt minder in de bovenbouw. Daar richten de programma's zich meer op eindtermen en de examens. Reden temeer de regierol van de Coördinatiegroep te heroverwegen.

Namens Levende Talen,

Judith Richters,
voorzitter Levende Talen